

Els pisos s'apugen el 22,3%
a Santa Coloma durant el 2006. Les immobiliàries i els polítics que les ajuden muntaran una rifa extra d'un parell de pisets petitíssims i caríssims per celebrar-ho.

El 21 de gener, els treballadors de les empreses en conflicte convoquen una manifestació contra la precarietat, els acomiadaments i el terrorisme patronal. A les 12 a la plaça Universitat.

Queda inaugurada la temporada d'inauguracions (valgуй la redundància). Les eleccions municipals s'acosten... prepareu-vos perquè d'aquí al maig tindrem Bartomeu fins a la sopa.

El passat 3 de gener van detenir dos joves a Badalona en un desallotjament. En el moment de la detenció estaven alliberant un espai perquè fos l'ateneu de joves del barri.

Gas, telèfon, llum, aigua, transport, etc. són algunes de les coses que no es rebaixen, sinó que s'apugen. El que segur que sí es rebaixa dia a dia és la qualitat d'aquests serveis.

infograma

N. 51, GENER DE 2007

INFORMACIÓ A L'ABAST DE TOTHOM (I NO COM ELS PISOS)

La lluita veïnal salva el Miguel Hernández

Després de sis mesos de mobilitzacions per preservar l'edifici o, com a mínim, el solar de l'antic col·legi Miguel Hernández com a equipament comunitari, el grup municipal socialista es va fer enrere i desestima cedir el terreny a La Caixa perquè hi construeixi pisos per a joves.

Efectivament, el Ple municipal del passat 18 de desembre va aprovar un acord en què deixava sense efecte el projecte adoptat en el Ple de 26 de juny, amb els vots a favor de PSC i CiU i contraris d'ICV-EUiA i PP, de modificar el Pla General Metropolità per fer-hi habitatges, i en canvi aprovava construir-hi una residència assistida per a gent gran, a més d'un local per a les entitats del barri.

La reacció de la majoria del veïnat de Can Calvet, juntament amb les associacions de veïns del Singuerlín, Riu Nord i la Serra de Marina, i la Plataforma en defensa de la Serra de Marina i Can Zam ha estat de satisfacció pel que consideren una victòria popular. Recordem que més de 2.300 persones van firmar a favor que el Miguel Hernández seguís sent un equipament públic, que es van presentar més de 500 al·legacions en aquest mateix sentit, que es van portar cartes de protesta a la majoria de sucursals de La Caixa de la nostra ciutat i que entre cent i dues-centes persones han participat en els diversos actes reivindicatius que aquelles entitats han organitzat en aquests mesos.

Satisfets però vigilants

Per a la Plataforma, l'única manera perquè no es tornin a repetir conflictes com aquest és que l'Ajuntament escolti més els veïns i les entitats i obri canals efectius a la participació ciutadana. A més, considera urgent impulsar, conjuntament entre Ajuntament i entitats, un procés participatiu perquè els veïns de Santa Coloma debatem i definim quina ciutat volem tenir a 10 o 15 anys vista. És a dir, quanta població i quina densitat màxima fixem per a Santa Coloma? Quins objectius ens marquem de mobilitat, benestar social,

sostenibilitat, generació d'activitat econòmica i d'ocupació, d'equipaments, de participació ciutadana, d'habitge, d'educació i cultura, etc.? D'aquest procés de discussió n'hauria de sortir un Pla Estratègic de Ciutat, que contindria, entre altres apartats, un Pla d'Equipaments.

La lògica alegria per la nova residència d'avís (que es podria seguir dient Miguel Hernández) no farà abaixar la guardia a les entitats, que ja han afirmat que ara es dedicaran a vetllar perquè el nou projecte no es torci. Això significa estar atents perquè es compleixin tres coses. La primera és que les persones grans de la ciutat amb menys recursos puguin accedir a la residència projectada al Miguel Hernández. La segona, que el local social previst al costat pugui ser utilitzat per qualsevol grup o iniciativa del barri. I la tercera, que la promoció d'habitatges per a joves que l'Ajuntament va anunciar en el mateix Ple de desembre que traslladaria a un altre solar de Can Calvet es faci en un emplaçament adequat i els habitatges que s'hi edifiquin compleixin unes condicions mínimes de preu, espai i durada del contracte que permeti als futurs residents de viure dignament.

Al Miguel Hernández hi anirà una residència d'avís.
Foto: Sergi Bernal

Falta planificació

No hi ha dubte que Santa Coloma necessita una altra residència d'avís. L'única existent fins avui, situada al carrer Ramon Berenguer, a tocar de la prevista al Miguel Hernández, atén 140 avis i, amb les reformes que s'hi fan, n'atendrà uns 170. Si tenim en compte que a la ciutat viuen 18.000 persones majors de 65 anys, és evident que cal no una altra, sinó unes quantes residències més.

Ara bé, igual com necessitem una residència assistida, la ciutat, i el districte en particular, necessiten també escoles bressol (només hi ha 164 places públiques de guarderia en tota la ciutat) i, fins i tot, d'aquí a 6 o 8 anys probablement, caldrà disposar d'una nova escola per tal d'absorir l'excés de criatures dels altres col·legis del districte. A escoles properes com el Salvatella, el Sagrada Família o el Singuerlín ja no queden places vacants de P3 i P4. Si tenim en compte que en els pròxims anys caldrà escolaritzar els fills del baby boom dels anys 70, els fills de la recent immigració i els fills de les famílies que s'instal·laran al projecte Cubics de la Pallarsa (210 habitatges) i a les nombroses promocions del voltant, encara resultarà que, després d'haver enderrocat un col·legi, se n'haurà de fer un altre corrents i vés a saber on del barri. Tot un contrastit que il·lustra la imperiosa necessitat que l'Ajuntament abordi la construcció d'equipaments amb mentalitat previsora, visió global i voluntat de consens amb les entitats. L'eina que millor compliria aquestes tres característiques -previsió, globalitat i consens- és el Pla d'Equipaments, un pla que hauria de ser elaborat a partir de les necessitats educatives, sanitàries, culturals, etc., expressades pels veïns de cada barri. A què espera l'Ajuntament per impulsar-lo?

JGJ

Prou d'impunitat! Criminalitzem el feixisme!

D'ençà que un grup de feixistes, Asociación Juvenil Española (AJE), va intentar convocar una manifestació de caire feixista a la nostra ciutat (per commemorar l'entrada de les tropes franquistes a la ciutat el 27 de gener de 1939), un conjunt de col·lectius, que es van afegir ja fa uns anys a les convocatòries que des de llavors encapçalava l'Assemblea de Joves de Gramenet del Besòs (AJGB), van crear la Comissió Antifeixista 27 de Gener.

El primer any es convocà una contramaniifestació antifeixista, que aconseguí aturar els peus a la convocatòria, que va comptar amb la presència de més d'un miler de persones. Des de llavors, cada any es porten a terme un

seguit d'activitats, englobades dins unes Jornades Antifeixistes, per tal de no oblidar aquells i aquelles persones que, com nosaltres actualment, van lluitar contra l'autoritarisme franquista.

En uns moments en què es parla contínuament i obertament sobre diferents projectes de llei d'àmbit estatal i autonòmic sobre la memòria històrica, el reconeixement als lluitadors i lluitadores per la llibertat, etc. es vol marcar un certa continuïtat en la lluita contra el franquisme i les diferents expressions feixistes en l'actualitat: llei antiterrorista, llei de regularització d'immigrants, repressió, censura informativa, agressions...

Així, l'any passat es va voler incidir en donar a conèixer la situació dels anomenats sense papers, en ser unes de les persones que pateixen directament el feixisme actual, ja sigui amb repressió policial, agressions, prohibició de lliure circulació o l'estada als Centres d'Internament.

Les Jornades Antifeixistes, que aquest any es duran a terme els dies 12, 20 i 27 de gener, volen incidir, a banda de donar a conèixer diferents informacions històriques (el 12 de gener a Can Sisteré amb una xerrada sobre *La lluita antifranquista a Santa Coloma*, a càrrec de Juanjo Gallardo i Carles Capdevila, membres del grup d'Historiadors José Beruezo) complementades amb un

concert (el dia 20 al CSO La Frabriqueta amb el grup KM.O i Punxa Discos), també a donar a conèixer la realitat actual donant a entreveure la presència de grups feixistes organitzats (a la concentració antifeixista del dia 27 de gener, a les 12 h a la plaça de la Vila, on es donarà veu a col·lectius que pateixen aquesta violència com ara un company de l'okupa gracienc, Roger, assassinat per uns cap rapats neonazis, i un representant de la Plataforma Antifeixista de Sabadell).

Ahir, avui i demà contra el feixisme!
Prou impunitat feixista!

Aitor Blanc

Consumidors consumits o consumidors actius?

Com la majoria de coses a la vida, en el consum hi ha bàsicament dos camins a seguir: un és consumir pensant només en la satisfacció pròpia i immediata; l'altre, consumir pensant en una satisfacció més col·lectiva i duradora. El primer camí tria un producte en comptes dels altres perquè és més barat, perquè surt a la tele o perquè està de moda. El segon, abans que res pensa si necessita realment el producte i, en cas que realment el necessiti i l'hagi de comprar, mira de trobar el model concret que sigui més saludable per a ell mateix i per als altres, és a dir, que no li faci mal, que no s'hagi fabricat a base d'explotar els treballadors o de carregar-se el clima, que sigui recicitable, etc.

A la cooperativa El Cabàs aviat farà cinc anys que comprem col·lectivament fruita, verdures i altres productes alimentaris i domèstics elaborats de manera ecològica, per productors locals o amb relacions de comerç just. Fins i tot una petita part de la verdura que mengem prové dels horts ecològics que alguns socis i sòcies de la cooperativa treballen en dos instituts de la ciutat. Hem triat, doncs, el segon camí i n'estem molt satisfets.

Però ara volem ampliar aquesta manera alternativa de consumir a altres àmbits. Volem saber, per exemple, quina nevera podem comprar que no perjudiqui la capa d'ozó i sigui eficient energèticament, si una marca de galetes conté o no transgènics, quines són les vambes que no han estat fabricades per menors d'edat en condicions de semiesclavatge, en quina entitat financerament podem dipositar els nostres estalvis, estant tranquil·ls perquè no els invertiran en fàbriques d'armes ni a especular, etc. Volem saber tot això, donar-ho a conèixer a tothom de la ciutat que li interessa i promoure a partir d'aquest coneixement petits canvis d'hàbits en les nostres vides perquè siguin més saludables, personalment i col·lectivament.

Si també tu vols saber a qui dónes els diners cada vegada que compres, per poder actuar després en conseqüència; si com nosaltres penses que consumir més no vol dir viure millor, sinó sovint més aviat el contrari, llavors potser t'interessa el PICA, el Punt d'Informació per un Consum Actiu, que estem muntant un grup de persones del Cabàs, durant cada dimecres, de 19 a 21 h a l'Ateneu Popular Julia Romera. Hi estàs convidat/ada!

Més informació:
elcabas@ara-santacoloma.com

Nou any, més reivindicació

Per segon any consecutiu, la nit de Cap d'Any, es va dur a terme una cercavila que va recórrer els carrers del centre de la ciutat.

Aquesta iniciativa, feta amb l'objectiu de reivindicar espais propis per a i del jovent a la ciutat donades les mancances que hi han: *skateparks*, bucs d'assaig, casal de joves autogestionats, llocs de trobada, espais d'estudi..., neix de l'Assemblea de Joves de Gramenet del Besòs (AJGB) que l'any passat van concórrer una trentena de joves, i que, aquest any, que a més, hi ha hagut la voluntat d'obrir aquest espai a d'altres iniciatives com L'espluma-joves solidaris, van assistir més d'un centenar de persones a una cercavila vistosa, amb el so de les gralles i el foc, elements característics de la cultura popular catalana.

Així, es veu la consolidació d'un espai alternatiu a la nit de Cap d'Any, que continua a l'Ateneu amb una festa on el que va primar no és el consum, sinó la reivindicació, les relacions socials i de coneixença entre els i les joves i la música de caràcter molt divers on es pogueren escoltar èxits del pop, flamenc, rumba, ska, punk i una gran varietat d'estils que aglutinan gent molt diversa.

Els i les joves de la ciutat, que som els qui haurem de tirar endavant la ciutat, el país i el món en el futur, també hem de tenir el nostre espai i veu en el present; amb la participació, interrelació, conscienciació, etc. de ben segur que podrem fer un futur millor, més just, lliure i solidari.

Aitor Blanc

Pisos para jóvenes

Hace años, en tiempos del "Felipato", ser joven era delito, y ahora también. Si no, que se lo pregunten a los jóvenes desalojados de la Hamsa o a los actores de Can Ricard. La diferencia es que esta vez las fuerzas de seguridad del orden burgués ha ido al mando de los ecosocialistas, nombre rimbombante por el cual les agrada ser llamados a los pijos de izquierda de ICV (según los trabajadores de Parques y Jardines de Barcelona).

En Santa Coloma, a los jóvenes los tienen entretenidos con un sorteo de pisos cada equis tiempo. Y eso es como jugar a la lotería, porque para ochenta, noventa o cien pisos se presentan cuatro mil o más jóvenes. Personas económicamente de clase media, claro está, porque los pisos no son gratis, sino que valen su dinerito y los que trabajan con contrato temporal para los neoesclavistas de las ETT están excluidos al no poder acreditar renta suficiente para poder pagarlos. Por otra parte, según dicen, son sensiblemente más caros que en las localidades de nuestro entorno, aunque yo esto no lo he podido comprobar.

Lo que me interesa dejar claro es que no estoy de acuerdo con que sean pisos para jóvenes de

dieciocho a treinta y cinco años. Creo que deberían poder acceder todas las personas que tuvieran necesidad de una primera vivienda al margen de la edad. Lo contrario es una discriminación por edad que no admite la Constitución –que conste que no la estoy reivindicando, no la voté y sigo estando en desacuerdo con ella–. Pero pienso que los que la defienden tienen el deber de aplicarla en todos sus términos, como por ejemplo el derecho a un trabajo digno y a una vivienda digna.

Otra cosa que no comparto es la necesidad llevar diez años empadronados en Santa Coloma para poder entrar en el sorteo. Eso es a todas luces un requisito puesto para cerrar el paso a la posibilidad de participar en el sorteo a los nuevos inmigrantes.

En cuanto a que los pisos puedan ser mas caros que en las localidades de nuestro entorno, a mí no me extrañaría. Primero, porque les permitiría repartirse dividendos para los cuatro años de la próxima legislatura (después de las elecciones de mayo, naturalmente) y también porque piensan que Santa Coloma no es sostenible socialmente. Así consta escrito en un documento que se titula "Ejes estratégicos

de la ciudad". Según nuestras autoridades, en Santa Coloma hay demasiada clase obrera cuyos salarios –que no sueldos– no dan para que nos puedan sacar unos impuestos altos.

Por consiguiente, la estrategia es poner los pisos caros, incluyendo los de protección oficial, y así los "pobres obreros" que no puedan acceder a estos precios deberán irse de la ciudad. En su lugar harán despachos, en la Torribera ("que es más bonito") dirigidos a profesionales liberales, como abogados, ingenieros, etc., que, como tienen buenos coches, saldrán de la ciudad por las buenas vías que les están construyendo. Sirva de ejemplo la que pasará por la orilla de Can Zam. De esta manera, se marcharán a parques lejanos y aquí no recordarán.

Por nuestra parte, antes esta situación, a ver si conseguimos que Santa Coloma siga siendo la ciudad obrera que todavía es, pero con más zonas verdes y más equipamientos de todo tipo.

Pablo

Cooperativa de consum El Cabàs

- Consumeix alimentació sana, amb preus justos
- Participa en tallers, xerrades i altres activitats de conscienciació ecològica, comerç just i consum responsable

Ateneu Popular Julia Romera: C/ Santa Rosa, 18 (Riu Nord)
Lokal Social Krida C/ Sicília, 97 (Fondo)

- Classes de castellà i català.
- Cada divendres, a les 20 h, trobada intercultural, te col·lectiu.
- Sortides i assessorament.

Centre d'Accolliment per a Estrangers, Santa Rosa

C/ Pirineus, 2-4. Tel. 93 386 26 38

Sense papers i sense sostre

Fa unes setmanes un grup de persones, vinculades a diferents organitzacions de suport a la immigració, vam convocar una reunió per trobar alternatives a la situació de les persones que es troben sense papers i sense lloc per dormir a Barcelona i rodalia.

Per una banda, vam voler comprovar les mancances de l'Administració, ajuntaments, respecte als serveis que ofereixen. Amb aquest objectiu vam visitar els albergs públics de Barcelona –el del carrer Almogàvers, Cister i la Zona Franca–; normalment estan complets i a més es necessi-

ta contactar amb l'assistent social per intentar utilitzar-los uns dies.

Un cop fetes les comprovacions de les mancances i la burocràcia que cal passar, vam demanar una entrevista amb la Síndica de Greuges de l'Ajuntament de Barcelona, Pilar Malla, que ens va rebre i es va comprometre a fer alguna cosa. Per una altra banda, vam fer arribar l'escript a responsables de l'Ajuntament relacionats amb serveis socials.

Quan ja havíem tirat endavant amb aquests tràmits burocràtics, vam seguir amb la nostra idea de trobar espais per oferir a les sense papers i sense sostre, amb urgència. Tot i que sembla que hi ha "molta" gent sensible i solidària, la dificultat de trobar espais evidencia que aquesta sensibilitat la majoria de vegades no deixa de ser més que una façana. On són les organitzacions, ONG? És clar que fan coses, però hi ha situacions al nostre voltant molt greus que semblen no existir o que no volem veure. El 2005, durant les tancades de centenars d'immigrants per una Regularització Sense Condicions, ja es va veure el grau d'impliació i el nivell de la solidaritat respecte a

la política de l'Estat cap a la immigració. L'actual Llei d'Extrangeria encara la volen endurir més i les fronteres exteriors estan provocant milers de morts, més de 3.000 al 2006.

I enllaçant amb les tancades d'immigrants del 2005, aquest cop també la parròquia de Sant Miquel, de Santa Coloma de Gramenet, ha obert les portes a un grup de sense papers-sense sostre. La proposta d'accollir aquestes persones s'ha vist positivament alhora que s'ha valorat que cal fer una crida a la ciutadania per sensibilitzar-la respecte a la situació. La comunitat de la parròquia i altres persones també veuen la necessitat d'exigir a l'Ajuntament més recursos per a la població més desfavorida, per exemple un alberg. La veritat és que la parròquia de Sant Miquel i la gent propera ja són un referent. L'experiència del 2005 els va animar a tornar a obrir les portes per donar un sostre temporal a un grup d'africans, que dormien al carrer o a la platja.

Aquestes persones, durant el dia, s'han de moure per trobar on menjar, buscar informació, feina, etc. Com que a Santa Coloma no hi ha cap menjador públic, han d'anar

als de Barcelona, però les dificultats burocràtiques i la manca d'informació dificulta la seva utilització. Com que a Santa Coloma tampoc no hi ha dutxes públiques i les de Barcelona són d'aigua freda, s'aprofiten de la solidaritat mostrada per membres de la mesquita de Singuerlin, hi poden utilitzar les dutxes i qui vulgui també pot resar. Cal denunciar la manca d'interès per part d'ajuntaments, suposadament d'esquerres, cap a un sector de la població amb greus mancances, per culpa de la seva política o del seu silenci que els fa còmplices. No sé què és pitjor.

S'ha de dir que diferents entitats de la ciutat s'hi han acostat per oferir la seva solidaritat.

Tot i tenir clar que l'assistencialisme no és suficient per canviar les coses, el grup ens continuem reunint perquè considerem que la situació és prou urgent com per moure's. Ens podeu trobar a la la Casa de la Solidaritat de Barcelona, al carrer de Vistalegre.

Pere Sala
Xarxa Sense Papers-Sense Sostre

Eleccions presidencials a Nicaragua, el retorn del FSLN

Un servidor, que no per casualitat es trobava a Nicaragua el 5 de novembre, va tenir l'oportunitat de presenciar els comicis presidencials del bell país centreamericà en un moment en el qual l'espectre polític es pot qualificar, com ja ho he fet més d'un cop de paraula, de pura esquizofrènia política.

Després de perdre les eleccions al 1990 davant de la Unió Nacional Opositora (UNO) liderada per Violeta Chamorro, (antisandinista i titella al servei dels EUA), Daniel Ortega Saavedra, líder del Front Sandinista, torna a recuperar el control de l'aparell de l'estat en una conjuntura política que ha estat marcada al darrers anys pels bruts pactes fets entre aquest i l'antic president Arnoldo Alemán (líder del PLC i qualificat per Transparència Internacional com un dels 10 governants més corruptes dels últims 200 anys). Aquests pactes entre Ortega y Arnoldo, que van evitar que aquest últim anés a la presó, van contribuir a una divisió en el seny de la dreta que ha estat la clau del triomf del FSLN.

Per una banda teníem a José Rizo, candidat pel Partido Liberal Constitucionalista (PLC) que fins ara estava al poder amb Bolaños com a president i per altra Eduardo Montealegre, de l'Alianza Liberal Nicaragüense (ALN), suposadament menys corrupte però agenollat davant dels Estats Units. Aquests dos partits, que tenen origen en únic bloc representat ple PLC, gràcies a la seva ruptura, han regalat una victòria a Daniel Ortega, un Daniel que ha fet servir totes els ardits possibles per tornar a agafar el poder escombrant qualsevol element que li pugues fer ombra dintre del seu partit, ja que va eliminar les primàries internes quan va veure perillar el seu cabdillisme per un popular Herty Lewites i va rebaixar, pactant amb la dreta, el percentatge mínim de vots a un 35% per no haver de recórrer a una segona volta que li donava la victòria si amb el segon partit hi havia una diferència mínima d'un 5%.

Ortega ha pactat amb el diable. Jaime Morales Carazo, qui va ser un dels principals ideòlegs de la Contrarevolució és ara vice-

president i, per part de l'església Catòlica, el Cardenal Obando Bravo, aquell que fa uns anys va fer crear la conegüida paràbola de "la Vibora Rojinegra" atacant al FSLN, i que ara també va de la mà del nou president aconseguint imposar la prohibició de l'avortament, prohibició miserable que ja perseguien des de fa anys. Amb el lema Unida, Nicaragua Triunfa i parlant de reconciliació, pau, treball,... ja tenim aquest tripartit que governarà durant els pròxims cinc anys un país immers en la més profunda misèria i on solament una oligarquia que representa l'1% de la població és la posseïdora de la majoria de la riquesa. Però entre tot aquest penós panorama cal veure una bufada d'aire fresc: el Moviment de Renovació Sandinista (MRS), excisió del FSLN que ha deixat al Front Sandinista amb solament tres dels nou comandaments de l'antiga direcció del partit.

Amb un 6'89% dels vots, molt menys d'allò que esperaven, el MRS, que va haver de trobar un candidat al carismàtic Herty Lewites, mort quatre mesos abans de les eleccions per un atac de cor (cal veure en aquest fet el baix

percentatge de vots que va obtenir l'MRS en relació amb l'estimació fet per la coalició) es presenta com una alternativa de futur al Danielisme. Edmundo Jarquín, que ha fet la seva campanya amb el simpàtic eslògan "el Mundo, el feo que quiere una Nicaragua linda", ha estat el candidat a la presidència i com a vicepresident va ser triat el popular cantautor Carlos Mejía Godoy, històric del FSLN que també va marxar per desacord amb la línia del Front i Daniel Oretga.

Ara solament queda esperar, esperar que fa el cabdill i corrupte Daniel per Nicaragua o tenir esperances en l'enfortiment de l'MRS en un futur, ja que és una coalició que pot tenir molt a dir en els pròxims anys en l'espectre polític nicaragüenc. Restarem expectants a les properes eleccions municipals que tindran lloc dintre de dos anys, a veure que ens ofereix el futur polític en aquesta terra de "Lagos y volcanes" que és Nicaragua.

Andreu Fernández García
afernandezgarcia@uoc.edu

5 / 1 / 07

brox
ADVOCATS

Pje. Vilaret, nº 5, 08013 - Barcelona
Teléfono: 93 183 57 60
Fax: 93 183 57 69
E-mail: info@broxadvocats.es

El Rebost
Xarcuteria Rostisseria

Productes ibèrics
i plats preparats

Venta al mayor y al
detall de jamones,
quesos y embutidos

Menú diari per a
emportar-se

Tel. 934 684 513
Prat de la Riba, 49
08921 Sta. Coloma de Gramenet

Còmplices

Manari, o Bartolo, como le llaman por aquí, es uno entre tantos ecuatorianos que viven en Santa Coloma, pero él tiene algo especial que contarnos sobre su país. Se trata de su pueblo, el pueblo zápara, uno de los más pequeños entre los pueblos indígenas de la Amazonía.

Háblame de los záparas...

Nuestro pueblo actualmente se ubica en la Amazonia del Ecuador, repartida entre cuatro comunidades aunque hay otras, y también záparas en otros territorios. El territorio zápara está entre dos pequeños ríos. Antiguamente éramos un pueblo muy grande, con 36 dialectos diferentes. Actualmente vivimos 240 personas en nuestro territorio en Ecuador, y a causa de la división de la guerra de 1941, otras tantas en territorio peruano, que no hablan el idioma zápara, pero sí se mantienen algunos conocimientos de los shimanos.

Nuestros mayores cuentan que había un señor que sabía muchas cosas, Piatzu. Antes de irse de este mundo dijo que los záparas están destinados a desaparecer como pueblo. Otras historias dicen que los záparas están en la última parte de la evolución, y por tanto somos el final. Nuestros mayores dicen, cada vez que se produce un cambio fuerte, que el pueblo zápara va a desaparecer.

Tenemos una cultura chamánica, nos relacionamos con los espíritus de los animales y plantas, de las montañas, de los ríos... para eso necesitamos la selva, la naturaleza. La colonización impactó muy fuerte sobre mi pueblo. Primero la industria del caucho: se taló mucha selva, se esclavizó a nuestros abuelos, se desaparecieron animales, algunos vitales para nuestra alimentación y otros que usábamos como medicina. Murió mucha gente de enfermedades que no existían, como la tuberculosis, las mujeres fueron violadas, hubo desplazados a las ciudades. Nuestros antepasados no eran guerreros, como otros pueblos, y no hicieron mucho por defendernos de la invasión.

El último chamán fue mi padre, fue un líder preocupado por el reconocimiento del pueblo, su territorio y sus costumbres. Otras comunidades, influidas por la Iglesia evangélica, presionaron a mi padre para dividir el territorio. A nosotros esto nos preocupó ya que al mismo tiempo llegaron las empresas petroleras, que perforaban la selva. Donde se encuentra el petróleo es "saladero", un lugar donde se juntan muchos animales para beber, y es nuestro territorio de caza. Cuando se comenzó a perforar se expropiaba a las familias y se usaba muchos químicos. En una parte del territorio la Iglesia evangélica cedió a las petroleras. Mi padre, que era una persona muy respetada, fue desautorizado y satanizado por no estar bautizado. Intentaron expulsarlo de la comunidad, y hasta matarlo, pero no lo consiguieron.

¡Y tú?

Mi padre quería que yo saliera de la comunidad para conocer el mundo de fuera, y me mandó a estudiar a Puyo. Allí conocí como se organizaban los movimientos y los pueblos indígenas, y vi la necesidad del pueblo zápara de estar organizado. Entre cuatro personas, todos jóvenes, armamos la organización del pueblo zápara. Fue complicado, porque muchas personas no estaban de acuerdo, tenían miedo a divisiones internas, corrupción, oportunismos... miedo a perder las relaciones de igualdad que mantenemos. Entendimos la organización como el camino para relacionarnos con el mundo de fuera, aprender lo bueno y desechar lo malo. Nuestro objetivo era el reconocimiento por parte del gobierno de la nación zápara. Otro objetivo era reencontrarnos con nuestras familias en Perú. El pueblo zápara es un solo pueblo, una sola cultura, la frontera que existe la pusieron las personas que tienen el poder, nosotros no tenemos esas fronteras.

Manari: "Aquí se han perdido los sueños"

¿Cuál es la situación actual del pueblo Zápara?, ¿cuáles los objetivos de futuro?

Seguimos trabajando en la federación del pueblo zápara tanto en Ecuador como en Perú.

Trabajamos en cuatro ejes: educación, territorio, desarrollo y fortalecimiento institucional.

En educación, estamos intentando crear un modelo propio, conocer nuestra cultura e idioma, y además los aprendizajes necesarios para comprender el mundo exterior.

Sobre territorio, estamos "zonificando", o sea dividiendo el terreno por usos. Para que se instalen nuevas familias, para distribuir los terrenos de caza en función de las necesidades de cada comunidad, y de cara a defender el territorio ante, por ejemplo, las petroleras.

En cuanto al fortalecimiento institucional, en 2001 la cultura zápara fue reconocida por la Unesco como patrimonio de la humanidad. Con eso y con la legislación ecuatoriana sobre derecho colectivo, nos hemos constituido definitivamente como nación zápara. Este reconocimiento nos sirve para defendernos mejor ante los intereses sobre nuestra tierra.

En referencia al desarrollo, es donde se complica más la tarea. Tenemos un sistema económico propio, basado en el intercambio, dentro y fuera de la comunidad, y los trabajos se hacen colectivamente, son grandes fiestas comunales. El dinero es peligroso, porque no habla, no dice nada, pero tiene mucho poder y causa muchos problemas. El peligro del dinero está en la acumulación, debe ser repartido en función de las necesidades.

Hay una federación binacional, Ecuador-Perú. ¿En qué se basa?

En 2005 empezamos a trabajar para crear la federación binacional, para ser reconocidos en los dos países por igual y poder tener abierta la frontera en nuestro territorio. Hay un tratado de después de la guerra que dice que los nativos que viven en la frontera tienen libertad de paso, pero eso no es así. Con la federación queremos hacerlo realidad. También la aplicación de los cuatro ejes en los dos lados, proteger la cultura zápara. Principalmente en el Perú, donde se está perdiendo, ya que allí hay más poblaciones. Además, en Perú tienen un problema grave con la explotación de petróleo. El río allá está muy contaminado. Además, en un territorio donde operan las petroleras todo depende de la empresa: médicos, escuela, etc. Queremos que la población sea independiente de eso. Y de los políticos, que compran muy barato el voto a los indígenas en la selva. Para eso estamos capacitando a jóvenes y dirigentes, para poder dirigirse a las autoridades y acabar con la contaminación y la dependencia. Si no entendemos bien las consecuencias de la explotación, no nos podemos defender.

¿Cómo decide un zápara venir a Santa Coloma?

Llegué en marzo del año pasado, para conocer la cultura de aquí. En Ecuador, vemos mucho lo que hay aquí, pero de lejos, y quise verlo de cerca. Estoy haciendo también cursos de cooperación, contacto con ONG, etc.

El modo de vida de aquí me resulta preocupante. Aquí la gente tiene muchos problemas: hay enfermedades mentales que yo nunca pensé que existieran. También mucha gente muere de cáncer. Y han abandonado un mundo que para nosotros, los záparas, es muy importante: el mundo de los sueños.

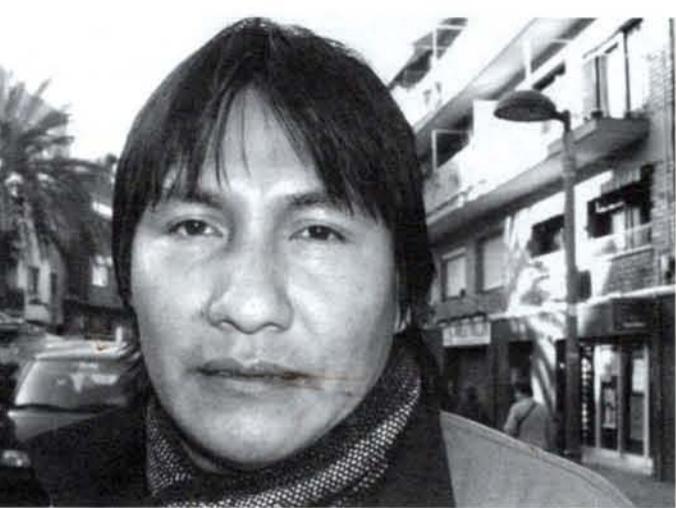
Salto de caballo

por Cosimo

Empezando desde la casilla que indica la flecha y siguiendo el paso del caballo del ajedrez, encontrarás una frase de William Blake, de su obra *Proverbios del infierno*.

Solución: Los tigres furtivos son más sabios que los caballos de instrucción.

Els llibres de la foguera

Desesperar,
Pedro García Olivo

Este libro, publicado por Iralka editorial, Colección Rara Avis, es un texto a ratos tierno (habla de amistad, de amor conugal...), a ratos brutal (retrata la dureza de la vida rural, el despotismo del progreso...) y casi siempre irónico, pero de esa ironía que te arranca una sonrisa a pesar de lo crudo del relato. "Desesperar" es una suerte de diario personal, íntimo, plagado de reflexiones muy afiladas. Reflexiones sobre los usos y costumbres de la criatura humana en el barrizal de mugre del capitalismo extremo... o del "postmodernismo" que dirían algunos. En fin, en este libro su autor más que escribir clava su pluma en el corazón mismo de la realidad hasta hacerla sangrar, y nos muestra sin tapujos la imagen palpitante aún de lo que somos, o mejor dicho, de lo que es la sociedad. Sin duda este texto no rinde pleitesía a quimera alguna.

Podréis encontrar este libro en la Biblioteca Social LA HOGUERA todos los jueves a partir de la 18h. junto a 2000 registros más. Estamos en el Ateneu Julia Romera.

ARA! (Actuar, Reflexionar, Aprender) ara@ara-santacoloma.com // www.ara-santacoloma.com

Ateneu Popular Julia Romera (C/Santa Rosa, 18, SCG, ateneu@ara-santacoloma.com) // Lokal Social Krida (C/ Sicília, 97 bxs, niunpasenrere@hotmail.com) // Sahbi (Casa de la Solidaritat, c/Irlanda, 39, sahbi@ara-santacoloma.com) // Centre d'Accolliment per a Estrangers (C/Pirineus, 2-4, acolliment@hotmail.com)

L'equip d'Infograma no comparteix necessàriament les opinions de les persones col·laboradores, tot i que anima a reproduir-les fent-ne constar la procedència. **Col·labora-hi!**

Edita: